

หลักศรประถมศึกษา บท ๑ ถึงบท ๓

กองการช่างวิศวกรรม

พมพ ครทตบ ๑๐๐๐ นบ

พ. ศ. ๒๔๗๖

ราคาเล่มละ ๑๕ สตางค์

พมพท โรงเรียนช่างพิมพ์ วตสังเวช

ปากคลองบางลำพวน พระนคร

มณฑลตามพระราชบัญญัติ

၄၈၀၂
.၇/၄၇၆ပ

๗๕๐๒
๗/๔๗๖

ประมวลศึกษา ภาค ๒

หลักสูตรประถมศึกษา ปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๓

ชาย และ หญิง

ของกระทรวงธรรมการ

พิมพ์ครั้งที่สอง ๑๐๐๐ คุรุภัณฑ์

พ. ศ. ๒๔๗๖

ราคาเล่มละ ๑๕ สตางค์

พิมพ์ที่ โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

ปากคตของขางลำพอน พระนคร

มีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

แจ้งความ

เนื่องจากกระทรวงธรรมการ ได้ประกาศให้ใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา
ศึกษาชั้นนอกหลายตำบล แต่ประมวลศึกษากา ๒ ซึ่งว่าด้วย หลักสูตร
อันเป็นหลักสำหรับการสอนการเรียนวิชาคราวพิมพ์ และยังมีใบจัดการพิมพ์
ขึ้น โดยรอหลักสูตรที่กำลังแก้ไขใหม่อยู่ โรงเรียนที่เขตนอกใหม่ไม่มีใช้
เจ้าหน้าที่เห็นว่า ตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๓ จำเป็นจะต้องใช้ก่อน
จึงขออนุญาตกระทรวงธรรมการ ตัดตอนพิมพ์ขึ้นเท่าที่จำเป็น เพื่อใช้
ชั่วคราวไปพลางก่อน ขอให้ผู้ใช้หลักสูตรนี้ พึงเข้าใจตามทุกถ้อยคำ.

กรมวิชาการ กระทรวงธรรมการ

วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๔๗๖

111111

บัญชีเรื่อง

หน้า

หลักสูตร ประถมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปี	๑
(ก) วิชาที่ยังคงให้สอน	๑
วิชาสามัญ	๑
วิชาวิสามัญ	๑๑
(ข) วิชาที่ไม่ยังคงให้สอน	๑๓
อัตราเวลาเรียนชั้นประถมศึกษา (ชาย)	๑๕
หลักสูตร ประถมศึกษา (หญิง) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปี	๑๖
วิชาสามัญ	๑๖
วิชาวิสามัญ	๑๖
อัตราเวลาเรียนชั้นประถมศึกษา (หญิง)	๑๗

สารบัญ

หน้า

๑	๑๒	บทนำ (๑๒)
๒	๑๓	บทนำ (๑๓)
๓	๑๔	บทนำ (๑๔)
๔	๑๕	บทนำ (๑๕)
๕	๑๖	บทนำ (๑๖)
๖	๑๗	บทนำ (๑๗)
๗	๑๘	บทนำ (๑๘)
๘	๑๙	บทนำ (๑๙)
๙	๒๐	บทนำ (๒๐)
๑๐	๒๑	บทนำ (๒๑)
๑๑	๒๒	บทนำ (๒๒)
๑๒	๒๓	บทนำ (๒๓)
๑๓	๒๔	บทนำ (๒๔)
๑๔	๒๕	บทนำ (๒๕)
๑๕	๒๖	บทนำ (๒๖)
๑๖	๒๗	บทนำ (๒๗)
๑๗	๒๘	บทนำ (๒๘)
๑๘	๒๙	บทนำ (๒๙)
๑๙	๓๐	บทนำ (๓๐)
๒๐	๓๑	บทนำ (๓๑)
๒๑	๓๒	บทนำ (๓๒)
๒๒	๓๓	บทนำ (๓๓)
๒๓	๓๔	บทนำ (๓๔)
๒๔	๓๕	บทนำ (๓๕)
๒๕	๓๖	บทนำ (๓๖)
๒๖	๓๗	บทนำ (๓๗)
๒๗	๓๘	บทนำ (๓๘)
๒๘	๓๙	บทนำ (๓๙)
๒๙	๔๐	บทนำ (๔๐)
๓๐	๔๑	บทนำ (๔๑)
๓๑	๔๒	บทนำ (๔๒)
๓๒	๔๓	บทนำ (๔๓)
๓๓	๔๔	บทนำ (๔๔)
๓๔	๔๕	บทนำ (๔๕)
๓๕	๔๖	บทนำ (๔๖)
๓๖	๔๗	บทนำ (๔๗)
๓๗	๔๘	บทนำ (๔๘)
๓๘	๔๙	บทนำ (๔๙)
๓๙	๕๐	บทนำ (๕๐)
๔๐	๕๑	บทนำ (๕๑)
๔๑	๕๒	บทนำ (๕๒)
๔๒	๕๓	บทนำ (๕๓)
๔๓	๕๔	บทนำ (๕๔)
๔๔	๕๕	บทนำ (๕๕)
๔๕	๕๖	บทนำ (๕๖)
๔๖	๕๗	บทนำ (๕๗)
๔๗	๕๘	บทนำ (๕๘)
๔๘	๕๙	บทนำ (๕๙)
๔๙	๖๐	บทนำ (๖๐)
๕๐	๖๑	บทนำ (๖๑)
๕๑	๖๒	บทนำ (๖๒)
๕๒	๖๓	บทนำ (๖๓)
๕๓	๖๔	บทนำ (๖๔)
๕๔	๖๕	บทนำ (๖๕)
๕๕	๖๖	บทนำ (๖๖)
๕๖	๖๗	บทนำ (๖๗)
๕๗	๖๘	บทนำ (๖๘)
๕๘	๖๙	บทนำ (๖๙)
๕๙	๗๐	บทนำ (๗๐)
๖๐	๗๑	บทนำ (๗๑)
๖๑	๗๒	บทนำ (๗๒)
๖๒	๗๓	บทนำ (๗๓)
๖๓	๗๔	บทนำ (๗๔)
๖๔	๗๕	บทนำ (๗๕)
๖๕	๗๖	บทนำ (๗๖)
๖๖	๗๗	บทนำ (๗๗)
๖๗	๗๘	บทนำ (๗๘)
๖๘	๗๙	บทนำ (๗๙)
๖๙	๘๐	บทนำ (๘๐)
๗๐	๘๑	บทนำ (๘๑)
๗๑	๘๒	บทนำ (๘๒)
๗๒	๘๓	บทนำ (๘๓)
๗๓	๘๔	บทนำ (๘๔)
๗๔	๘๕	บทนำ (๘๕)
๗๕	๘๖	บทนำ (๘๖)
๗๖	๘๗	บทนำ (๘๗)
๗๗	๘๘	บทนำ (๘๘)
๗๘	๘๙	บทนำ (๘๙)
๗๙	๙๐	บทนำ (๙๐)
๘๐	๙๑	บทนำ (๙๑)
๘๑	๙๒	บทนำ (๙๒)
๘๒	๙๓	บทนำ (๙๓)
๘๓	๙๔	บทนำ (๙๔)
๘๔	๙๕	บทนำ (๙๕)
๘๕	๙๖	บทนำ (๙๖)
๘๖	๙๗	บทนำ (๙๗)
๘๗	๙๘	บทนำ (๙๘)
๘๘	๙๙	บทนำ (๙๙)
๘๙	๑๐๐	บทนำ (๑๐๐)

หลักสูตร ประถมศึกษา (ชาย) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปี

(ก) วิชาที่บังคับให้สอน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทำให้สอนวิชานั้น	รายการที่ควรสอน
<u>วิชาสามัญ</u> ๑. วรรณคดี	ให้เป็นการกล่อมเกล่าอิ ยาศัยใจคอ ผลักให้เป็น คนมีนิสัยอันดี เพื่อได้นั้น จะได้เป็นพลเมืองดี รัก แสงอาทิตย์ในทางชอบ การฝึกสอนนั้น ไม่ใช่ สักแต่สอนให้รู้ แล้วไม่ประ พฤติให้เป็นไปตามรู้ ต้อง ฝึกให้ประพฤติได้จริง ๆ จึง จะครบองค์ของการฝึกสอน ความสำเร็จของการสอน วรรณคดี อยู่ที่ประพฤติได้ ไม่ใช่อยู่ที่เรียนแต่รู้	๑. ให้มีนิสัยชอบตรง และจริงในการทำงานทั้งปวง ๒. มีจิตศรัทธา เชื่อแผ่ กีดกัน ประโยชน์ของหมู่ คณะ มากกว่า ประโยชน์ ของบุคคล หรือประโยชน์ ของตน ๓. มีใจองอาจกล้าหาญ แต่อ่อนน้อมสุภาพเรียบร้อย ๔. กตัญญู กตเวที รัก คนบิดามารดา ครู อาจารย์ พระมหากษัตริย์ และผู้อน ตลอดังหมู่คณะ และบ้าน เมือง รักและพยายาม

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ควรสอน
		สอนองค์ผู้ มีคุณตลอดจน กิจช่วยเหลือบำรุง หมู่ คณะ และชาติบ้านเมืองให้เจริญ ๕. มัชฌิมา คือ พหุกิจไม่ สรวุ่ย สรว่าย และไม่ กระทบ ในส่วนการใช้จ่าย รู้จัก ยอมจ่ายแต่ที่ควรและเท่าที่ ควร ในส่วนการสั่งเสีย ไม่โลก รู้ ออมในการ เสีย ๖. เพียร ขยันทำงาน ทำประโยชน์ ทดแทนสมบัติ ของโลก ซึ่งคนต้องกินและ ใช้ให้หมดเกลี้ยงไป ทำ คนให้ เป็น ประ โยชน์ อยู่ เสมอ ไม่ปล่อยเวลาและ อายุให้เปลืองไป โดยหา ประโยชน์มิได้

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้สอนวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
๒. ภาษาไทย	หนังสือ ^๕ เพียงให้รู้จัก ^๕ ใช้ ^๕ คืออ่านเขียนสำหรับ ^๕ ทำกิจธุระ ของตนให้สำเร็จ ^๕ ประโยชน์ได้ ^๕ <u>ภาษา</u>ให้สามารถแสดง ^๕ ความประสงค์ของคนเราย ^๕ เรียงเป็นคำพูด หรือเขียน ^๕ ลง เป็น หนังสือให้ ^๕ ได้ ^๕ เนื้อ ^๕ ถ้อยกะทงความเหตุผล ^๕ ต้น ^๕ ปลายให้ ^๕ คน ^๕ อื่น ^๕ เข้า ^๕ ใจ ^๕ ได้ ^๕ ถูกต้อง ^๕ กับประสงค์ให้วิชาหนึ่ง ^๕ สิ่ง ^๕ ซึ่ง ^๕ ได้ ^๕ เรียบ ^๕ แลวน ^๕ เป็น ^๕	วิธี สอนควร อาศัยพระ ^๕ ศาสนา และ พระ บรมราชา ^๕ วาทปลูกใจเสีย ^๕ ป้ำ และ ^๕ สุภา ^๕ ยิตต่าง ๆ เป็น ^๕ เครื่อง ^๕ ชัก ^๕ กว ^๕ ให้อ่านเขียนได้ถูกต้อง ^๕ เสมอขอแบบเรียนเร็ว เล่ม ^๕ ๑ ^๕ หรือ ประถม ก กา ^๕ จบ ^๕ เล่ม ^๕ หรือ แบบเรียน ^๕ อื่น ๆ ^๕ อัน ^๕ เทียบได้เพียงนี้ ^๕ การอ่านออกเสียงนั้นให้ ^๕ อ่านอย่างเสียงพูดได้ ^๕ คล่อง ^๕ และระวังให้ชัดอีก ^๕ ชะ ^๕ และ ^๕ ถ้อยคำ ให้ ^๕ ผู้ ^๕ ฟัง ^๕ ๆ ^๕ เข้า ^๕ ใจ ^๕ ได้ ^๕ ความ ^๕ กับ ^๕ ออก ^๕ อย่าง ^๕ หนึ่ง ^๕ ให้อ่านในใจจำ ^๕ เนื้อ ^๕ ความ ^๕ ที่ ^๕ อ่าน ^๕ นั้น ^๕ ได้ ^๕ ด้วย ^๕ ต้อง ^๕ ใช้ ^๕ แบบ ^๕ สอน ^๕ อ่าน ^๕ ง่าย ๆ ^๕ ที่ ^๕ เหมาะ ^๕ แก่ ^๕ คน ^๕ นั้น ^๕ อีก ^๕ ไม่ ^๕ ต่ำ ^๕ กว่า ^๕

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทำให้สอนวิชานั้น	รายการที่การสอน
	เครื่องทำให้ปัญญาแตก และให้เกิดความรู้กว้าง ขวางยิ่งขึ้นไปในภายหน้า โดยถือเอาหนังสือ และ การอ่านเป็นครูสืบไป 	ชั้นละ ๑ เล่ม แยกสอน อ่านนั้น ๆ ต้องเลือกแต่ที่ ปราศจากโทษ คืออย่าให้ เป็นเรื่องซึ่งจะพาให้ใจเต็ก เสีย หรือที่ระโหม่สันดาน เต็กให้ไปหาทางผิด หรือ ที่ระชักชวนให้ เกิดความเบอ หน่ายในการอ่านหนังสือ การเขียนนั้นต้องหัดลาย มือให้เขียนเรียบไปแต่แรก ไม่ว่าหวัดหรือขบรวง ทั้งต้อง ให้สะอาด และไม่ ตก หล่น แต่ห้ามมิให้ หักเขียนอย่าง คดจริต เช่นให้ตัวโย ไป ข้าง หน้า และ ลากหาง ยาว เพื่อย เกินส่วนจน รก รุงรัง ส่วน ตัวสะกดนั้น ใน คำ สามัญซึ่งใช้ อยู่ทั่วไปที่ ไม่ ยาก ให้เขียนได้ ถูกต้อง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทำให้สอนวิชานั้น	รายการที่ต้องสอน
๓. เลขคณิต	เพื่อให้สามารถคำนวณ กิจการต่างๆ อันต้องใช้ กันอยู่ตามบ้านเรือน มี ทำบัญชี เงินหรือคิตราค่า ของเป็นต้น ให้สำเร็จ ประโยชน์และให้พอใช้ในการ การค้าขาย แลกเปลี่ยน อย่างง่าย ๆ ได้ กับให้เป็นเครื่องฝึกหัด ความคิด ให้เฉียบแหลม รวดเร็วขึ้นด้วย	การแต่งนั้นให้สามารถเล่า เรื่องใดๆ ซึ่งไม่ยากนักด้วย ปากและด้วยเขียน ใช้ถ้อยคำ ให้ถูกต้อง ใช้ประโยคอย่าง ง่าย ๆ อย่างให้สืบสวนเวียน ให้ผู้ฟังเข้าใจได้ ชัดเจนและ แต่งจดหมายส่วนที่ง่าย ๆ ได้ ก. จำสูตร ทั้ง ๑๒ แม่ หรือ มากกว่า นั้นให้ ชื่นใจ จำ มาตรา บาง อย่าง ที่ ต้อง ใช้ อยู่ตามธรรมเนียม ข. คณิตโจทย์ บวก ลบ คูณหาร ในใจอย่าง ง่าย ๆ และคอยปากเปล่าได้รวดเร็ว จำนวนเพียงภายใน ๒๕ ค. ทำเลข บวก ลบ คูณกับหารยาวหารสั้นได้ จำนวนเลขไม่สู้ มากนัก

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทำให้สอนวิชานั้น	รายการที่ต้องสอน
๔. ความรู้เรื่องเมืองไทย เพื่อให้รู้จักบ้านเมืองของตัวเองว่า เป็นอย่างไร ในปัจจุบันถึงหลักฐานเป็น บก แผ่น แ่นนหนาชนได้ เพื่อจะได้เกิดความรักชาติ บ้านเมืองและคึกขำรุงชาติ		ง. บวกและลบ คุณหาร มาตราเงิน และ มาตรา เมตริก อย่างง่าย ๆ เช่นกับ มาตราวัดมาตราชั่ง ขอมให้ใช้หลักคิดแทนได้ วิธีสอนให้พูด เป็น โจทย์ ได้ความถูกต้อง ตามความ เป็น จริง ทงสิ้น จ. ทำบัญชี การค้าขาย อย่างง่าย ๆ ทำใบสำคัญ รับเงิน และรายการรับ และ ส่งสิ่งของ ก. ให้รู้ วิชาภูมิศาสตร์ พอเป็นการเปิดหูเปิดตาเกี่ยวกับ ภูมิศาสตร์ สยาม พอเข้าใจ ประวัติศาสตร์ ของประเทศ สยามทั้งสมัยใหม่และสมัยเก่า

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการที่ให้อ่านวิชานี้	รายการที่ต้องสอน
	บ้านเมืองโดยตงตัวไว้ ให้ เป็นพลเมืองก็	ข. ให้ ู้ ประวัติศาสตร์ โดยย่อของชาติไทยว่าเกิด สืบกันมาแต่ไหน รวบรวม กันเข้าอย่างไร ต้องแข่งขัน สู้รบกับใครบ้าง แล้วเปลี่ยน มาโดยลำดับเวลา จนถึงลง เป็นหลักฐานทั้งปรากฏ ใน ทกวันนี้อย่างไร ค. ให้ ู้ จักวิธีปกครอง บ้านเมืองในเวลานี้แต่โดย สังเขป คือ ู้ ว่า พระเจ้า แผ่นดินคืออะไร กระทรวง มหาดไทยมีไว้ทำไม โรง ศาลมีทำไม ทหารมี ู้ ทำไม โรงเรียนมีไว้ทำไม สมุหเทศาภิบาล ู้ว่าราช การจังหวัด นายอำเภอ กำนัน

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทาสอนวิชา	รายการที่ต้องสอน
๕. การรักษากฎ	เพื่อให้รู้จักปฏิบัติตน ให้ เป็นคนมีร่างกายแข็งแรง และรักษาสัตว์ให้เป็น ไปโดยสุขสวัสดิ์ยืนยาว	ผู้ใหญ่นับ คออะไร ราย กร จะ คง เชื้อ พง คำ ของ หัวหน้า เหล่านี้ ทววม เรียก ว่า เทศาภิบาล อย่างไร กึ่งนเป็นคน หัวข้อที่ ๓ แผนกเหล่าน ต้อง สอนให้ ผู้เรียน เข้าใจ และได้ความรู้ว่า ทำไม ประเทศสยามจึงตม เป็น ชาติบ้านเมืองที่สำคัญ ชน ได้ เพื่อจะได้ผลสำเร็จถึงที่ กล่าวไว้ในความมุ่งหมาย ของการสอน อย่าให้นัก เรียน เบื่อหน่าย เพราะ ต้อง ใช้ความจำมากนัก ก. ให้ รู้จัก สิ่งจำเป็น สำหรับเลี้ยงร่างกาย ได้ แก่ อาหาร ที่บริโภคอากาศ ที่ หายใจ การ ออก

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทำให้สอนวิชานั้น	รายการที่ต้องสอน
	การฝึกสอนวิชานั้น ไม่ใช่แค่เพียงสอนให้รู้ไว้เท่านั้น ต้องให้หัดปฏิบัติจนเป็นประโยชน์แก่ตนซึ่งต้องฝึกให้เคยไปเสียแต่เล็ก ๆ	แรง สำหรับรักษาความปกติของร่างกาย และประพฤติดนแต่ในทางที่เป็นคุณแก่ร่างกาย และปราศจากโทษ ข. ให้รู้จักสุขภาพแห่ง การกิน อยู่ ตลอด จนเครื่องใช้ และเหยาเรณทอาศัยนั้น เพื่อบอกกันตนและ หม่อมคณะ ให้ ปราศจากความไข้เจ็บ ค. ให้รู้จักส่วนของร่างกาย บางอย่างที่สำคัญ เช่น ตับ ปอด หัวใจ เลือด และเนื้อ เป็นต้น ว่ามีหน้าที่อย่างไร พอเป็นเครื่องช่วยให้ ปฏิบัติ ร่าง กาย ถูกต้อง

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทำให้สอนวิชานั้น	รายการที่ต้องสอน
๖. วาดเขียน	เพื่อหัดความสังเกตและ ให้รู้จักแสดงความรู้สึก ของตนด้วยรูปเขียน	หัดเขียนรูปจากของจริง จะใช้แบบอย่างก็ได้ ให้ เหมาะแก่ความรู้ของเด็ก และให้ยากขึ้นเป็นลำดับ
๗. วิชาลูกเสือ	เพื่อให้เกิดฝีมือ และ ความรู้ ในกิจวัตรสามัญ ซึ่งทุกคนควรรู้ สำหรับจะ ใช้รักษาตัวให้ออกพ้นจาก อันตรายและความยากลำบาก ต่าง ๆ เมื่อถึงคราว เขาตกนการ	หัดวิชาลูกเสือให้เกิด ฝีมือ และความว่องไวไหว พริบ ดังนั้น คือ ๑. การปฏิบัติเลี้ยงตน เช่น หงัดอาหาร เย็บชน เครื่องนุ่งห่ม ทำที่พักอาศัย สำหรับตนเองในที่กันดาร เป็นต้น ๒. ช่วยเหลือผู้อื่นให้ พ้นอันตราย เช่น เมื่อถูก ยากเจ็บเป็นต้น ๓. ให้ฉลาดในการสังเกต และสำรวจทาง ไม่หลง ทางในเวลาแปลกถิ่น ฯลฯ

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทำให้สอนวิชานั้น	รายการที่ต้องสอน
วิชาสามัญ ๘. วิชาชีพ ก. หัตถกรรม	เพื่อให้ นักเรียนทุกคน เมื่อออกจากโรงเรียนแล้ว มีความคุ้นเคยต่อวิชาหา เลี้ยงชีพในทางใดทางหนึ่ง เหมาะแก่ คณานรย์ และ ท้องถิ่นที่ตนอยู่ ถ้าเป็นทำเลที่มหัตถ กรรม ก็ให้ มีความรู้ ใน ทาง หัตถกรรม	๔. หักให้สามารถสอบได้ ได้ ตาม หลัก สูตร ลูก เลือ ๕. ผล ช่อม กำลัง กาย ให้ บริบูรณ์ แข็งแรง ตาม ความ เจริญแห่งวัย โดย ให้ มี การ หักระเบียบ แถว กักตุนยิมนาสติกส์ที่เหมาะสม แก่ อายุเด็ก และการ เล่น ที่ เป็นประโยชน์ ให้ความรู้ พอเป็นปัจจัย หาเลี้ยงชีพได้ในวิชา

วิชา	ความมุ่งหมาย ในการทให้สอนวิชานี้	รายการที่ควรสอน
ข. กสิกรรม	ถ้าเป็นทำเลที่เหมาะแก่ กสิกรรม ก็ปลูกความรัก ในส่วนนี้ให้เกิดขึ้น ใน นักเรียนทุกคน และให้มี ความรู้พอทำได้ เพื่อว่า เมื่อนักเรียนออกจากโรง เรียนแล้ว จะได้พอใจที่จะ หาเลี้ยงชีพทางนั้น	ให้มีความรู้ในการเพาะ ปลูกเหมาะแก่ทำเลที่ตนอยู่ วิชานี้ สำหรับ โรงเรียน นอกเมือง
ค. พณิชยกรรม	ถ้าเป็นทำเลที่ราษฎร พอจะหาเลี้ยงชีพในทาง พณิชยกรรม ก็ให้มี ความรู้ และรักในทางนั้น ใน ๓ ประเภทนี้ ให้เลือก เอาประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่อย่างเดียว	ให้มีความรู้ในการค้า ขายอย่างง่าย ๆ รู้จักทำ บัญชีอย่างง่าย ๆ นอกจากนี้ให้สนใจใฝ่ วิชาพิเศษ ตามข้อบังคับ ลักษณะปกครอง ลูกเสือ พ.ศ. ๒๔๖๑ หมวดที่ ๑๐ ข้อ ๗๒

๑๓

การเลือกวิชาสอน

ไปเพิ่มเติมทางวิชาอื่น ๆ ได้

(๒) วิชาที่ไม่บังคับ

ยอมให้เลือกสอน

ได้ตามสามารถ

๑. วิทยาศาสตร์

ความมุ่งหมาย คือ จะทำให้เด็กรู้จัก

สังเกตสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นอยู่ และแปรไปโดยธรรมชาติ

ให้เกิดความเข้าใจใส่ในการที่จะสังเกต ก. วัตถุ

และเครื่องใช้รอบข้าง ตรวจหาให้เข้าใจวิถีที่

สิ่งนั้น ๆ เกิดขึ้น และเปลี่ยนแปลง หรือที่คนเรา

ตกแต่งเปลี่ยนแปลงไป ให้เห็นว่า สิ่งเหล่านี้

เกี่ยวข้องกับเราอย่างไร ถ้าหยิบยก ทำถูก ก็ยอม

เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ ถ้าไม่ถึงหยิบผิดทำผิด

ก็อาจเป็นเหตุให้เกิดอันตรายได้

วิธีสอนนั้น คือ ให้เลือกสอนด้วยตัว

บ้าง พืชบ้าง วัตถุบ้าง ล้วนแต่เอาของจริงมา

สอน เป็นการเรียนจากธรรมชาติ รวมไม่

ต่ำกว่า ๒๐ อย่าง หักให้ใช้ตาสังเกตและหัดความคิด

ให้คิด แล้วถามให้ตอบตามความสังเกตและความ

คิด ให้เห็นว่ามีความรู้เกิดขึ้นใหม่ในสิ่งนั้น ๆ

๒. ขั้วร้อง

ความมุ่งหมาย คือ จะให้ ใต้ ประโยชน์
ทางทำใจให้เบิกบาน เพราะใจย่อมเป็นใหญ่
สำหรับกิจการทั้งปวง ถ้าใจไม่ผ่องใส จะประกอบ
กิจการอันใดก็ยากที่จะให้ คึกคัก เหตุฉะนั้น การขับ
ร้องจึงควรฝึกหัดไว้ ไซ้เป็นเครื่อง ฟอกใจ ให้บริสุทธิ์
ใต้ คืออย่างหนึ่ง กับฝึกหัดให้รู้ ใจรัก ความประณีต
และไพเราะด้วย

วิธีสอน คือ หัดร้องเพลงเพราะ ๆ ง่าย ๆ
ที่พอสอนได้ เช่น บทกวีกลอนร้อยเป็นต้น

หมายเหตุ

การสอบไล่ ในส่วนวิชาที่บังคับ จะสอบ
ให้คะแนนเรียงตัว แต่ส่วนวิชาที่ไม่บังคับ จะสอบ
ให้คะแนนเทียบรวมทั้งชั้น

อัตราเวลาเรียน ชั้น ประถมศึกษา (ชาย)

กำหนดไว้เพื่อให้เป็นทางสำหรับให้ผู้นั้นพัฒนาขึ้นไปได้
ด้วยได้อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบ สัปดาห์หนึ่ง		
	สัปดาห์ ที่ ๑	สัปดาห์ ที่ ๒	สัปดาห์ ที่ ๓
จรรยา	๑.๐๐	๑.๓๐	๑.๐๐
ภาษาไทย	๑๒.๓๐	๑๒.๐๐	๑๑.๕๐
เลข คณิต	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
ความรู้เรื่องเมืองไทย	๓.๐๐	๓.๐๐	๒.๒๐
การรักษากฎ	๑.๓๐	๑.๓๐	๑.๐๐
วาทะเขียน	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
วิชาหลักสี่	๑.๐๐	๑.๐๐	๑.๐๐
หัตถกรรม	—	—	๒.๐๐
กสิกรรม			
พลศึกษา			
รวมเวลา	๒๕.๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐

สวดคำมนต์การ สรรเสริญพระบารมี ประชุมสังฆสน และวิชา
อื่น ๆ ที่ไม่ได้บังคับให้สอน ใช้เวลาเป็นครั้งคราว
การฝึกหัดหลักสี่ที่ต้องไปหัดหรือแรมคนทอน ๆ ให้เป็นเวลาพิเศษ
และควรงดการแรมคนเช่นนั้นในฤดูฝน.

หลักสูตรประถมศึกษา (หญิง) สำหรับแบ่งเรียน ๓ ปี

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๑. วิชาสามัญ	อย่างเดียวกับหลักสูตร ประถมศึกษา (ชาย) เว้นแต่วิชาลูกเสือไม่ให้เลือกสอนแต่ละเพราะที่สมควรแก้ไข
๒. วิชาสามัญ	ให้เลือกวิชาอย่างหนึ่งซึ่งเป็นทางดนตรีของหญิง เช่น เย็บปักถักร้อยหรือการพิมพ์อื่น ๆ

๑๗

อัตราเวลาเรียนชั้นประถมศึกษา (หญิง)
กำหนดไว้พอให้เป็นทางสำหรับผ่อนผันชั้น ขาวได้
ตัวยได้อนุญาตของเจ้าพนักงาน

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	ส/ส บท ๑	ส/ส บท ๒	ส/ส บท ๓
จรรยา	๑.๐๐	๑.๓๐	๑.๓๐
ภาษาไทย	๘.๓๐	๘.๐๐	๘.๐๐
เลขคณิต	๕.๐๐	๕.๐๐	๕.๐๐
ความรู้เรื่องเมืองไทย	๓.๐๐	๓.๐๐	๒.๐๐
การรักษาศีล	๑.๓๐	๑.๓๐	๒.๐๐
วาทะเขียน	๑.๑๕	๑.๑๕	๒.๐๐
วิชาวิสามัญ	๓.๕๕	๓.๕๕	๔.๓๐
รวมเวลา	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐	๒๕.๐๐

สวดค่านมัสการ สรรเสริญพระบารมี ประชุมสั่งสอน ข้าราชการ
และคนตรี วิทยาศาสตร์ กับส่วนของวิชาลูกเสือ เช่น หักแถวและกักตน
ใช้เวลานอกอัตรา

ในโรงเรียนที่จัดอย่างสหศึกษา ต้องจัดให้นักเรียนได้ความรู้เต็ม
ตาม หลักสูตร ตามเพศ วิชาอย่างเดียวกัน แต่เวลาที่เรียนกำหนดให้
ไม่เท่ากัน อย่างที่เป็นกลาง หรือจะแตกต่างกันไม่ได้ ก็ให้เรียน
รวมกัน ส่วนที่จะมากน้อยกว่ากันได้ หรือควรให้แตกต่างกันบ้าง
เอาไว้สอนในเวลาที่เหลือ เช่นภาษาไทย เวลาที่กำหนดให้นักเรียน
ชายมากกว่าที่กำหนดให้นักเรียนหญิง วิชาที่จะให้นักเรียนชายเรียน
มากกว่านักเรียนหญิงได้ ก็คือ คณิตศาสตร์ เขียนตามคำบอก และแต่ง ซึ่ง
ไม่จำเป็นต้องจัดบทเรียนให้แตกต่างกันเป็นลำดับไป

วิชาบรรยาย สำหรับหญิงบท ๓ มากกว่าสำหรับชายอยู่ ๓๐ นาที ก็
เลือกหัวข้อที่เกี่ยวแก่หญิงโดยเฉพาะมาสอนในเวลาอัน

